

Stockholm Business Region AB
Handläggare: Erica Grünewald
Telefon: 08-50828044
Epost: erica.grunewald@stockholm.se

Till
Styrelsen för Stockholm Business Region

Revidering av bolagsordningar för bolagen inom koncernen Stockholms Stadshus AB

Bolagets förslag till beslut

Styrelsen för Stockholm Business Region beslutar följande.

1. Förslag till reviderade bolagsordningar för bolagen inom koncernen Stockholms Business Region AB godkänns.
2. Stockholms Business Region AB:s stämмоombud, utsedda av styrelsen vid sammanträdet den 5 mars 2024, får i uppdrag att på respektive dotterbolags extra bolagsstämma rösta för antagandet av reviderad bolagsordning.

Sammanfattning

Senaste tillfället en samordnad revidering av bolagsordningarna i bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB gjordes var 2013. De förändringar och justeringar som föreslås avser i huvudsak att förtydliga innehållet och säkerställa att bolagsordningarna lever upp till de krav som ställs på kommunala bolag. Någon förändring av bolagens verksamheter är inte avsedd och ändringarna i bolagsordningarna förväntas inte heller påverka bolagens verksamhet jämfört med hur den bedrivs idag.

De justeringar som föreslås avser i huvudsak, tydligare hänvisning till de kommunala principerna i kommunallagen, tydligare hänvisning till andra principer i allmän eller sektorspecifik lagstiftning som reglerar bolagens verksamhet, möjliggörande av val av ett revisorsbolag istället för namngiven revisor, harmonisering av bolagsordningarna i koncernen samt modernisering av språket.

Stockholm Business Region AB

Stockholm Stad
Fleminggatan 4, Box 12240, 102 26 Stockholm
Stockholmbusinessregion.se / investstockholm.com / visitstockholm.com
Momsregistreringsnummer SE556491679801

Ärendet

Genomgången har initialt fokuserat på Stockholms Stadshus AB:s bolagsordning. Utöver diverse rättsutredningar har även jämförelser gjorts med motsvarande bolagsordningar i de största kommunerna i Sverige, några regioner samt med Sveriges Kommuner och Regioners förslag till bolagsordningar i kommunala bolag. Därefter har motsvarande genomgångar gjorts för samtliga 55 bolag i koncernen Stockholms Stadshus AB, med beaktande av de särskilda förutsättningar som föreligger inom respektive bolags verksamhetsområde.

De justeringar som föreslås avser i huvudsak:

1. Tydligare hänvisning till de kommunala principerna i kommunallagen
2. Tydligare hänvisning till andra principer i allmän eller sektorspecifik lagstiftning som reglerar bolagens verksamhet
3. Möjliggöra val av ett revisorsbolag istället för namngiven revisor
4. Harmonisering av bolagsordningarna i koncernen
5. Modernisering av språket i bolagsordningarna

De föreslagna förändringarna framgår av de bilagda bolagsordningarna. Nedan redogörs för de huvudsakliga förändringarna.

Tydligare hänvisning till de kommunala principerna i kommunallagen - samtliga bolag

I 10 kap. 3 § kommunallagen anges att kommunfullmäktige ska se till att det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna som utgör ram för verksamheten för ett helägt kommunalt bolag anges i bolagsordningen. Dessa styrande kommunala principer återfinns i 2 kap. kommunallagen. När det gäller hänvisningen till de kommunala principerna nämns dessa inte uttryckligen i de flesta av de nuvarande bolagsordningarna, utan får i dagsläget och i tillämpliga delar anses omfattas av meningen *”Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe inom ramen för Stockholms kommuns kompetens.”*

Med de föreslagna ändringarna återges de kommunala principer som är styrande för verksamheten i verksamhetsföremålet i respektive bolagsordning. Ett förtydligande om att bolagen i enlighet med 10 kap 3 § 6 p. kommunallagen ska ge allmänheten insyn i verksamhet som genom avtal överlämnas till privata utförare införs också.

De kommunala principerna ska som utgångspunkt tillämpas av samtliga bolag inom Stockholms Stadshus AB-koncernen. För vissa verksamheter finns det dock undantag som gör att en eller flera principer inte ska tillämpas, helt eller delvis.

Vidare gäller att det i lag, rättspraxis eller etablerad tillämpning av de kommunala principerna har utvecklats undantag eller anpassningar av räckvidden för specifika principer i specifika situationer. Dessa generella undantag och anpassningar gäller även för koncernens verksamhet och fångas i verksamhetsföremålet upp av tillägget *”...om inte lag, samhällsutveckling eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.”*

För vissa bolag som inte generellt ska styras av affärsmässiga principer har det istället förtydligats att självkostnadsprincipen inte är tillämplig i den del av bolagets verksamhet som gäller förvaltning av kommunal egendom, såsom upplåtelse och överlåtelse av fast och lös egendom. För sådan förvaltning ska principen om god ekonomisk hushållning i verksamheten gälla, vilket som huvudregel innebär en tillämpning av marknadsmässiga villkor i hyresavtal, överlåtelseavtal m.m.

Några bolag har idag ett standardmässigt tillägg till sina verksamhetsföremål: ”...och bedriva därmed förenlig verksamhet.” För privata företag är det ett vanligt tillägg för att signalera att bolaget har visst utrymme att agera inom områden som är närliggande till verksamhetsföremålet. Eftersom kommunala bolag även har att förhålla sig till kommunallagens regler, där kravet på precision i de uppgifter som kommunfullmäktige lämnar över till de kommunala bolagen anses något högre än för privata aktiebolag, anses sådana tillägg inte vara förenliga med kommunallagen. Dessa tillägg har därför strukits i de bolagsordningar där de förekommit.

Bolagen ska kunna bistå stadens civilförsvarsarbete i händelse av höjd beredskap – samtliga bolag

En viktig aspekt av den stadsövergripande ledningen och styrningen under höjd beredskap är möjligheten till en effektiv prioritering av åtgärder och resurser. Delar av stadens verksamheter kommer att nedprioriteras under höjd beredskap och dess resurser ska istället fungera som en förstärkning hos totalförsvarsviktiga verksamheter. Uppgiften att planera för denna inriktning och prioritering ligger hos stadsledningskontoret varpå kommunstyrelsen fattar beslut som respektive förvaltning/bolag verkställer. Kommunfullmäktige har antagit Ägardirektiv vid höjd beredskap till bolag inom bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB (dnr KS 2023/1268). Av ägardirektivet följer att vissa av stadens bolag i händelse av höjd beredskap och inom ramen för det civila totalförsvaret kan behöva utföra åtgärder som kan förefalla ligga utanför bolagets ”vanliga” verksamhetsföremål som det är angivet i bolagsordningen. För att skapa tydligare förutsättningar för staden att använda bolagens samlade resurser föreslås att det läggs till ett stycke i bolagets verksamhetsföremål, som ska gälla vid höjd beredskap.

Bolagets tillgångar vid likvidation – samtliga bolag

Utgångspunkten är att kommunal näringsverksamhet ska bedrivas utan vinstsyfte. Om ett aktiebolags huvudsakliga syfte inte är att generera vinst ska det i bolagsordningen finnas en bestämmelse om vad som händer med bolagets medel om bolaget likvideras. Rättsläget är något osäkert om det krävs en sådan skrivning även när det gäller kommunala bolag som ska bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer som t.ex. allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. ”Affärsmässiga principer” liknar i vissa avseenden aktiebolagslagens huvudregel om vinstsyfte, vilket skulle kunna tala för att den särskilda regleringen avseende likvidation inte skulle behövas för den typen av verksamhet. Det finns dock ingen nackdel att ha med en sådan skrivning i bolagsordningen och Sveriges Kommuner och Regioner rekommenderar det i sin standardbolagsordning även för allmännyttiga bostadsaktiebolag. Det föreslås därför att ett sådant tillägg görs i samtliga bolagsordningar och att det anges att det likviderade bolagets tillgångar ska tillfalla aktieägaren.

Möjlighet att utse revisionsbolag istället för namngiven revisor – samtliga bolag

Det har uttryckts önskemål från koncernens auktoriserade revisorer att utnyttja möjligheten i 9 kap. 19 § aktiebolagslagen att utse ett registrerat revisionsbolag till revisor. På det sättet kan det utsedda revisionsbolaget anmäla vem som är huvudansvarig för revisionen i ett bolag. Det är då också en enklare process för revisionsbolaget att byta ut den anmälda huvudrevisorn genom en ny anmälan, t.ex. vid föräldraledighet, sjukdom, anställningens upphörande eller liknande. Därmed förenklas även administrationen för bolagen i koncernen. Tillägget medför inte någon ändring av de formella kraven på de revisorer som utför uppdrag för bolagen.

Justeringar av verksamhetsföremålen i Visit Stockholm AB och Invest Stockholm Business Region AB

Kommunfullmäktige har tidigare i år godkänt att verksamheten i de två bolagen har övergått till moderbolaget Stockholm Business Region AB (dnr KS 2023/1295). Någon verksamhet bedrivs därför inte längre i de två dotterbolagen. Tills vidare föreslås därför de två bolagen få ett verksamhetsföremål som är vanligt förekommande hos så kallade lagerbolag; att äga och förvalta fast och lös egendom.

Modernisering av språket och harmonisering av innehållet

Utöver de beskrivna ändringarna ovan har en modernisering av språket i bolagsordningarna genomförts samt en harmonisering av innehåll och disposition för att bolagsordningarna i koncernen ska vara så enhetliga som möjligt. Några hänvisningar och regleringar som har blivit föråldrade har strukits. Dessa åtgärder har inte medfört någon förändring i sak.

Staffan Ingvarsson
VD

Erica Grünewald
Administrativ chef

Bilagor

1. Bolagsordning För Stockholm Business Region AB
2. Bolagsordning för Visit Stockholm AB
3. Bolagsordning för Invest Stockholm Business Region AB

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Staffan Ingvarsson, VD	2024-11-13
Erica Grünwald, Administrativ chef	2024-11-12